

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto soboto vsakega meseca in velja za Trst vse leto gl. 2 kr. — zunaj Trstu po polti vse leto . 2 . 40
 „ polu leta . 1 . 20
 „ četrt 70
 Za ožnanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje za navadno tistopne vrste:
 3 kr. če se tiska 1 krat
 7 2 krat
 6 3 krat
 Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvederu pri g. Bertolini, V okolici: Na Opčinah v loteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Bar-koli pri g. Ani Takan in v Bazoviči pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sanein M. Magdaleni zg. J. Ježu. Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu Via Ponte nuovo N.° 1—1050.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Kamo te pelje ponočna hoja?

Slehernemu je znano, kako nevarno je ponočna hoja po temi posebno po neznanih krajih, ker je vsak le na svoj vid navezan. Ponočna hoja popotnikova, katerega vabijo veše in goljufive luči, je vselej zapeljiva. Zaide lahko v kraje, kjer je človek prepuščen jedino svoji osodi.

Kamo te pelje ponočna hoja? uprašajo slovanski narodi Avstrijo? videč pred njo trilasno vešo, katera skaklja pomočvirnih krájih, da zapelje žertvo v blato. Kamo ta osodopolna hoja zdihuje stavec, ko čuje krohot sov in ponočne druhali v židovskih listih, ki pomeni prihodnjo nevihto.

Daleč na severu blišči vedno takrat severna luč, ko je narava napotila solnčne zarke drugam za nekoj časa, popotnik ima lepo priliko svoje korake tija obertoti, kjer severna luč prijazno v tužno noč poseva.

Kedor se pa v temi zmešnjava in začasni svitlobi goljufivi luči zaupa, zgubi pravo pot, on ni več gospodar svojega dejanja.

Uboga Avstrija rano si zabredla, uže leta 1854 si zapustila severno luč, podala si se na goljufivo cesto, kjer si pet let pozneja hudo padla. Kervavelo je na tisoče zvestih serc tvojih hrabrih vojakov, s tvoje krone je padel biser, „Lombardija“, v državne denarnice ugnjezdila se je praznota.

Zopet nekaj zdanilo, začela se je Avstrija drumiti, pa ko je uže bedila obsenčili so jo oblaki in obdali se temnim mrakom.

Kamo te pelje ponočna hoja? upraševalo je ljudstvo leta 1864, ko so se šli naši vojaki za Nemčijo bit ter pripravljat in uterjevati Nemcem dom, a svojega spodkopavat. Kamo te je peljala ponočna hoja? v Šlezvig-Holštajn; tirjali so narodi, ko je bila Avstrija sramotno iz nemške zveze izpahnjena, obtičala v pruskem močvirju, kamor jo je ista goljufiva luč zapeljala, katera sveti, danes zapeljivo zgubljenemu popotniku.

Vojna leta 1866 je delo ravno tistega Bismarka, ki se je pred nekoliko dnevi na Dunaji razgovarjal z Andrasijem, kako bi se Avstrija z Nemčijo zvezala in je ona pomagala ako bi nastala vojna.

Ako danes mirni politikarji obsojujejo ulado, ki je toliko zakrivila, ki je vedno bila na krivem potu, storijo le svojo dolž-

nost. Avstrija z Nemčijo zvezana, morala bi po Bismarkovej piščalki plesati, za nemške namene delati, odpovedati se svojemu poklicu ter žrtvovati nemškemu moliku svoje slovanske narode. Rusija, proti kateri Nemčija vse svoje osti obrača, zvezala bi se gotovo s drugimi uladami, ki bi Avstrijo okrog in okrog napadale, konec tega pa bi bil, da bi Nemčija oskubila dvoglavnega orla in mu Česko in Moravsko uzela, brez drugega, kar se bi znalo na južni in izhodni meji pripetiti. Zasedujemo dalje ponočno vešo: Bismark je zapletil vsled Šlesvig-Holštajna Avstrijo tako v mrežo kakor pojek in vojna 1866 se je začela. Kamo te pelje ponočna pot? je zopet država tužno uprašala ulado. Na jugu in severja se so bili kervavi boji. Iz severja poplavila je pruska vojska Česko, Moravsko, do Dunajskega obzidja, kar se po turških vojskah ni nikdar zgodilo.

Na Laškem nismo zgubili bitve, ali Avstrija je tu v drugiš padla, iz bliseče krone odpadel je za vselej drugi biser Benečansko, na Prusko je pa ramalo 40 milijonov glđ. iz Avstrije. To so nasledki ponočne hoje Avstrije. Mi pa vam kličemo: „Videant consules ne quid detrimenti res publica capiat“!

Kaj je vseslovanstvo (panslavizem)?

Sedaj ko zboruje naš državni zbor na Dunaji morda ne bo odveč ako spregovorimo nekoliko vse slovanstvu, posebno uže zaradi tega, ker imajo nekateri o njem nekako zmedene pojme — tedaj začnimo:

Vseslovanstvo ni stranka, ne umetno sestavljena zveza. Vseslovanstvo nima ne stvaritelja ne velikega vodja, ki bi vodil njegovo dejanje. Vseslovanstvo ni sistematičen uk, bi bil navezan na kako podlago, ni nič skrivnega, da bi se moral skrivati, ni ničesa prepovedanega, da bi se moral bati postave, ni ničesa slabega da bi se moral sramovati.

Ono ne potrebuje vojakov, in vendar razvija svojo moč, vidi brez oči, in sliši brez ušes.

Milijonov rok je ki mu pomagajo, mej temi so tudi ptuje roke n. pr. mažarske, turške. Kaj je tedaj to? Vseslovanstvo je

živeljska moč izvirajoča iz dejanskega resničnega stanja stvari. Ono je uže bilo, ko je praded „Slav“ naše preddede iz Azije le sem pripeljal, kakor pravljica govori, ono je tu do današnjega dne, in do najnovejše številke „Nord. Allg. Zeit.“ po kateri se Nemčija Avstriji ponuja za varna zoper „Vseslovanstvo“.

Ono je kervna vez, ono je vez po običajih, po jeziku isti izvir naroda ki šteje nad sto milijonov ljudi — to so mogočne podlage „Vseslovanstva“.

Tega mu nihče na svetu ugovarjati ne more, to je tu, da se lahko se persti potipuje. Kolar in Pogodin, Safarik in Štur, Prešeren in Jenko, in drugi slovanski pesniki in učenjaki niso izmislili „Vseslovanstva“, oni so mu bili le ustna se kojim je pričelo glasno in glasneje govoriti, kajti v pesmi in pravljici se je glasilo čez tisoč let.

Zarad tega „Vseslovanstva“ se ne sme nihče preganjati, kakor se nikogar ne more kaznovati zaradi tega, ker ima roké ali oči. Tega „Vseslovanstva“ ne moremo ločiti od slovanskega človeka, kakor se mokrta od vode ne more ločiti. Kakor mogočen živelj prešine vse naše življenje; kakor narava in iz nje izvirajoča potreba, je Vseslovanstvo tiho in pohlevno ne podira držav, take ustave so mu premajhne in neznamenite. Ono bi jih lahko sterlo kakor červa, pa tega ne stori, tega ne more storiti, kajti to ni v njegovi naravi, in ni njegova naloga. Ono ne dela zarot, v njegovi službi bodala ni še nihče vidil. Zarad tega je bojazen malih držav smešna, kakor da bi „Vseslovanstvo“ vse poterlo. Tega ne stori, pa kar se bode zgodilo, je to, da bodo male države, ako hočejo svoj obstanek rešiti, hoté ali ne hoté v interes velikega slovanskega živelja prišle. — To je tako naravno, da je smešno tega se bati. Naša zemlja se tudi ne boji da se mora verteti krog solca, in lepa Donava se tudi ne jezi, da se končno steka v černo morje.

Vseslovanstvo ni nevarno prostosti, kakor naši nasprotniki upijejo. Ono se združi in uravna z najpobožnejšim; pa tudi ne podira podlag največjih prostomiselcev. Ono ima prostor v ribičevi koči, v kraljevski in cesarski palači, v učenjakovi glavi kakor v glavi najrevnejšega pastirja.

Z eno besedo ono je živelj, živeljska moč.

In ravno zarad tega, ker se opiramo na čisto in samo naravo, so vsi tisti postali naši sovražniki, ki so se v svoje prevzetnosti in svojem napuhu začeli vojskovati zoper naravo in zdravo človeško pamet. Pa njih vojna nima uspeha.

Slovanska ideja odbija vse take napade, in kar serce vsacega Slovana z največjim veseljem nautaja, je to: Ona se mogočno premiče na celi liniji. Povsod vidimo njem napredek kako se krepča in razvija na zunaj kako se *potaplja* v svoje bitje in vedo.

Svet se jame zanimati za slovanskega duha ter ga jame tudi spoštovati.

Nekedaj ni bilo ničesa slišati o Slovanstvu, k večem kak učence ali kak strokovnjak se je bavil na tihem z njim.

Dan danes ni na svetu nobenega časnika ki nebi se spominjal Slovanstva. Slovanska uprašanja se prikazujejo kakor zvezde na večernem obnebj. Povsod se vse giblje, povsod je življenje. Tudi polumervi ustajajo in se zavedajo.

Dopisi.

V Rocelj, dne 15. oktobra.

Vsacemu je znano, da imamo okrajne zdravnike, kateri lečijo zastoj uboge domačine, kar je prav. Okoličani toliko davkov plačujemo, da bi za naše denarje še boljše zdravnike imeti morali, ako bi pravica uladala na magistratu. Nek mož je bil bolan šel je k okrajnemu zdravniku, na stopnicah sreča gospo, ta ga upraša če ima listek, on odgovori, da ne, rekla je pa prej gospa, da je zdravnik na odpustu, in ga povabi naj gre sè znjo v sobo. Ukazala je dekli iskati zdravnika, ta pride, ker se je nadejal plačila od okoličana brez listka. Zdravnik pride potiplje možu žilo in mu računi 1 gld. Sodite, če je to prav?

Vode nam manjka povsod po okolici, kje je Reka, kje Rizau, katere je magistrat nameraval napeljati v Trst?

Po Trstu škrope ulice z vodo, mi jo pa še za kuho in pijačo nemamo, akoravno tudi mi ono vodo plačamo sè katero se ulice močijo. Okoličani, kedaj se vam pač odpro oči!

V Trstu, dne 23. oktobra.

Vode, vode se vedno več čuje kričati, pomanjkanja vode se ni še nikadar v Trstu toliko pogrešalo ko letos. Pri vsakem vodnaku stoje vso noč vozovi da si napolnejo v sode vode, večkrat se zgodi pretep in policija mora vedno na red paziti. Iz Istre bližnje vasi Žavlje, vozijo z voli noč in dan do sto voznikov vodo, koliko to stane mestno denarnico in kaka voda se dobi? Naši modri mestni očetje študirajo načerte, kako bi vodo iz Reke poleg sv. Kancijana blizo Divača v Trst napeljali, pa le takrat ko je suša, ko mine suša *Bog vidi, Bog previde*, saj gre dež, bode še preveč vode.

Tako potečejo leta in minulo jih je uže več suhih ali niso osušile vode, katera se v možganih nekaterih mestnih svetovalcev nabaja. Kaj porečes dragi bralec? mesto Trst, katerega starešinstvo napravi po dobrem svojem gospodarstvu v desetih letih en milijon šestkrat stotisoč dolga, moral je kaj zdatnega ustvarit? Ni tako, denar se je rabil po otročje, za lahonske želje so se trosile velikanske svote, to spričnje palača (modello) vsa z rezanega kamenja ozka, visoka, v katerej stavbi vsak spozna muhe mestnih očetov. Na drugi strani pa je magistratova palača v sredi ima stolp na katerem Mihec in Jakec stojita, pa sta s tolpom vred za pol čevlja v tla zlezla. Koliko tisoč je zabitih v neumno zidani palači? Koliko tisoč se nepotrebno nekaterim uradnikom izplača? Za komunalno laško gimnazijo porabi občina 40,000 gld. na leto, ko državna gimnazija ugaja in zadostnje, koliko bi se lahko prihranilo na leto, toda lahkomišljeno se potradi za laške stvari, za kako slovensko pa stokajo mestni očetje, kakor bi za milijone šlo.

Če časih ravno ko zadnjič kaki razred šole v okolici ustvarijo, se vedno hvalijo našim poslancem, da so velikodušni. Bivšemu županu dali so 4000 gld. penzije, ne najdeš v Trstu 5% ljudi ki ne bi se hudovali čez to potrato, kje je pa voda za naše kervave žulje kličejo občinarji, mar bi se bilo z 40,000 gld. pomagalo vsako leto toliko ubogim, ali pa plačal dolg? V Trstu ne bode noben župan v stanu urediti zmedeno stvar občine, kakor, ko bode do tega prišlo, da bo preuzel uladni komisar občino v roko. Sedanji župan tudi baje ne sedi na rožah in lahko se pripeti da sam popusti županštvo.

Kritični politični pregled.

V državnem zboru je avtonomna stranka v napredku, ker trezno in hladnokervno proti navalom ustavovercev postopa, upanje je, da si bo priborila trdno stališče. Ker so ustavoverci prvi orožje proti uladi dvignoli, bodo tudi prvi podlegli, kar bode v korist Avstrije.

Spanjski poslanec vojevoda Baylen je ta teden slovesno snubil nadvojevodinjo Kristino za svojega kralja, na kar sta mu cesar nadvojevodinja odgovorila dá! Adresna odbora gosposke zbornice izdelala sta načrt adrese do cesarja in sicer enega večina družega manjšina.

Kakor se iz zanesljivega vira ve, pozval je cesar k sebi grofa Taaffeja 22. okt., da mu bode razjasnil stvari, katere so se v gosposkej zbornici godile.

Deržavni poslanec desnice je stavil predlog odpravo koleka pri časnikih, kar bi veliko koristilo, ako bode stvar poterjena.

Bizmark v svojej čarovni kuhinji vedno kuha zmes; zvezo do nekaterih ulad, do drugih tihotapno protivje, to da nam Slovanom gotovo ne bojo še njegove burke toliko ško-

dovale kolikor si on misli, vsaj ima mogočna Rusija vedno še prvo besedo.

Angleži imajo v Aziji vedno nemirneje stanje, posedli so Afganistan, če bojo ostali še dalje v njem to bo prihodnost kazala. V Asamu umorili so Indijani angleškega poslanca, za tem pridejo še druge šibe za Angleže, zima ima v tamošnjih soteskah svojo moč, katero Indijani porabiti znajo.

Londoski listi osmešijo brošuro laškega generala Mezzacapo, katero je napisal proti baronu Heimerlovi brošuri „Italicae res“ ter izjavijo, da naj Italija, kot majhna ne gre visoko, drugači pade globoko.

Na Libanonu počila je ustaja, mej Maraniti in Druzi, ker so zadnji ukrali neko kristijansko dekle. Ulada je poslala en oddelek vojske, da umirijo tamošnje narode.

Iz Belgrada se poroča, da se je mej Serbijo in Bulgarijo naredila trdna zveza, katera bode te dui od zastopnikov obeh ulad podpisana.

Domače stvari.

Mestni zbor. V skrivni seji bilo je imenovano več uradnikov, mej tem je bil imenovan za vodja magistrata sedanji svetovalec deželne sodnije Gandusio. Mi z veseljem ozdravljamo to imenovanje, kajti g. Gandusio zmožen je slovanskega jezika in je zraven tega izvrstni jurist, pravičen in dober Avstrijanec po rodu je Dalmatinec. Splošno se govori, da magistrat še ni imel enakega ravnatelja, kot si ga je zbral sedaj. Imenovani so bili tudi nekateri učitelji in učiteljice za okoliske šole, gospodičina Skok za sv. Križ, Bremec za Prosek. Poslanec dr. Lozer predlaga, naj se ustanovi v Bazovice razred za dekleta ter dokaže potrebnost te šole, kar je bilo tudi sprejeto in je bila imenovana za učiteljico v novi razred gospodičina Kiss.

Danes je leto, ko je bil tabor v prijazni Dolini, praznovala bi se bila obletnica, da bi bil spominek gotov, ali pa obhajala se bode, ko bode izvršen prav slovesno. Da se bode spomin in sicer v veliki obliki postavil, gre največ zaslug g. tamošnjemu dekanu I. Janu, kateri tako rekoč pravi motor isterskih Slovencev. Zahvaliti se bodo imeli njemu, ko bo v zemlji spal, da je bil tabor v pravem in pri vsem kratkem času sijajen ter naredil velikanski utisk Lahom. Mnogo terdovratnežev, kateri so imeli zaperte serca za lastni svoj narod, sprevidili so, da je narodna stvar naravna moč, kateri se ne dá protiviti. „Italija irredenta“ je dobila v Primorji po dolinskem taboru udarec, kateri je uničil vse lažnjive namere lahonov takraj in unkraj Adrije. Ponosno smemo poterčiti, da se je od dolinskega tabora pa do današnjega dne mnogo na bolje preobrnilo. Naše moči rasejo, naraščaj naroda obeta napredek, nasprotniki naši postajajo kratkeji ker sprevidijo, da se bode velikansko slovansko pleme v kljub vsem zaprekam osvobodilo in kot mogočni živelj

gospodovalo. Dolinski tabor je izzbudil živahnejši narodni gibanje in odperl urata v tužno Istro. Politično društvo pa je lahko ponosno, da je priredilo tak spominski tabor v Istriji.

Dvojna mera. Novice so bile zaradi nedolžne notice konfiscirane v Ljubljani, katero so posnele iz „Edinosti“ čudno je pri nas v Avstriji, kar se v Trstu sme slobodno v obraz povedati je v Ljubljani prepovedano. Da bi uže le kmalu prišel zaželjeni dan, ko nas ne bodo konfiscirali tako lahko. Svobodna beseda se mora povsod govoriti, kedor to zabranjeva, tak pokončuje svetinje naroda in tepta v blato človeške pravice.

Slovansko podporno društvo predstavilo se je v nedeljo pri g. namestniku, ter je bil odbor prav prijazno sprejet. G. namestnik je povdarjal položaj zvestih delavcev posebno v Trstu, omenil, da je le mala peščica onih, kateri hočejo lažljivo menjenje širokoustno raztrositi. Rekel je mej drugim, da če uže do tega pride, da delavci politično dejanje pokažejo, treba je vedno pod mogočno zastavo Avstrije to storiti. Novi namestnik je viditi jako neustrankarsk, in bode vsem narodom vsakemu enako ustregel brez izjemka. Mi imamo vse zaupanje v njega, da bode v Primorji res podpiral naš narod, ki je, dosedaj tako zatiran bil.

Premeščeni učitelji in na novo nastavljeni po okolici so: učitelj M. Mastena pride k sv. Ivanu, G. Pertot pride v Trebče kar nas jako veseli. G. Ferluga bo učitelj na Opčinah, gotovo smo, da ga bodo Openci veseli.

Avgust Zabred verli naš rodoljub, železniški uradnik zapustil nas je te dni, premeščen je na svojo prošnjo zaradi zdravlja v Logatec. Odhajajočemu vošimo srečno pot, žal nam je, da zgubimo zvestega rodoljuba, dobrega pevca iz naše srede. Logatčanom pa privoščimo in priporočamo moža in narodnega boritelja, kateri je vsega spoštovanja uređen.

Okoličanom in Kraševcem priporočamo prav živo, da naj zabranjevajo kolikor mogoče tiče loviti. Žalostno je viditi dan na dan, kako teržanski postopači iz tičjega lova domu nosijo mertve in žive tiče, kateri po letu toliko merčesov po vinogradih in drevesih pokončajo. Kmetje! zakaj se množijo tertne in druge belezni? zato, ker je od leta do leta huje pomanjkanje ubogih tičkov, ki bi očistili tertne merčesa in škodljivih živali, katere zaležejo jajčka, da se širi dalje in dalje bolezen. Župunije bi morale to ostro v roko uzeti, ugrabiti vsacega tičjega lovca ter ga kaznovati v denarjih, gotovo bi ne prišel drugič več lovit tičev. Naloga kmetov pa je, da vsak kateri vidi tičjega lovca, ga mora z lepo opominjati, da se pobere odkoder je prišel, ako se neče se mu tudi lahko pomaga z drugimi sredstvi in obvarovalo se bode mnogo ubogih tičkov ki nam koristijo in nas kratkočasijo.

Babura triesterca se je jako hudovala nad tem, da so nekatere županije v sv. Petru naredile peticijone, da bi predstavili obolega nemškega železniskega uradnika, kateri si je za nalogo izbral zabavljati nad kmeti, ki ne umejo nemški. Ta stara tabakarca reče mej drugim tudi, da kaj bi porekli mi, ako bi Nemci slovenske uradnike začeli preganjati. Uboga tetka vеди, da naši sinovi umejo vse nemški jezik, ali Tevtonski sinovi izrejeni so le v Deutschthum in taki več del ostanejo. Mi ne tirjamo, da ne bi smeli biti Nemci pri nas, ampak, da se navadijo slovenskega jezika in spoštujejo naš narod. Stara babura rada lažljivo zabrača stvari, kar je o Slovencih, g. Triesterca opozorujemo, da naj se nikar drugič ne blamirajo, saj je resnica le naj jasneje, katera obsenči lažljivo baburo.

Kako isterski lahoni Lahe ustvarjajo. „Naši Slogi“ se piše, da je sodnik Manara v Piranu prišel v neko slovensko vas v Istri po službenih poslih. Vprašal je nekega kmeta kako se piše? Hrovat! mu odgovori ta. Kako? Hrovat to ni lepo, ti se boš od zdaj za naprej *Croato* imenoval. Kmet, kakor so v Istri, ni na to ničesa odgovoril in res je povsod za *Croato* upisan. Enako se je godilo v koperskem okraju, ko je še bivši okrajni glavar Piccoli nekega kmeta, ki se je pisal Klobuk za *Cappello* prekerstil, rekši mu da je tako lepši. Uzrok je temu, ker isterski kmet, raja v pravi obleki ne ume družega, kakor uklanjati glavo ponižno vsacemu. Nij čuda, da je Istra tako polasčena in zanemarjena, ker so cesarski uradniki laške narodnosti sami odtegovali Avstriji zvesti živelj slovanskega naroda. Uradniki laške narodnosti v Primorji, so tudi danes še zagrizeni lahoni, se ve da ne vse, ali mnogo jih je, treba bode tudi to rano Avstrije zaceliti.

Vojaška godba zvečer po mestu dela nekaterim lahončičem slab želodec. Oglasil se je nekedo v njih listu „L'Indipendente“ proti, rekoč da je nadležno, ako godba po korsi gredé igra. Se ve, da bi radi ti *rimski vitezi* odpravili godbo. Pisali so časih žugalne pisma, da naj se gospodične nikar ne udeležijo na velikem tergu vojaške godbe, pa bilo je zastonj. Poznamo mi naše „nebodi jih treba“ naj le čez Adrijo v obljubljeno deželo potegnejo, nam ne bode žal če se znebimo z naše zemlje takih, katerim je naša vojaška godba nepovoljna.

Seneni terg v Trstu. Uže večkrat so nam došle pritožbe o slepariji ubogih Kranjcev, ki od daleč pripeljejo seno v Trst. Tožijo namreč, da jim mešetarji in še nek drug gospod račune delajo in sicer tako, da gospodar sena ne ve pri čem je. Navadno je v Trstu mešetarjev več ko jih je treba, za vsako stvar pa odirajo uboze Kranjca da mu je gorje. Vsak kedor seno stehta, mora biti zraven in natanjčno se sam prepričati o teži, ker drugače človek goljufa samega sebe.

Samoumor. Minolo nedeljo se je bogati tukajšnji tergovec Topali, po rodu Gerik,

na potu v Sezano peljavši, z revolverjem trikrat v serce ustrelil. Ta vest je pretresla ves Trst. Ranjki je bil bogat tergovec s žitom, in uzrok smerti mu je ravno nesrečna kupčija prizadjala zgubil je kakor se govori čez 400,000 gld.

— Isto noč pa je bil pretep na borsnem tergu, in je nek mesar nekoga z nožem nevarno zabodel.

Uro ukral je nekemu Tolmincu nek „falot“ pri pravoslavni cerkvi in pobegnil, pa okraden mož še zakričal ni, da bili tatu zgrabili, samo rekel je: No zdaj pa gre z uro! Večkrat smo uže opozorili zunanje ljudi ki pridejo v Trst, da naj pazijo na svoje žepe, ker drugače jim pokradejo vse iz njih. Tržaški tatovi gledajo posebno na ptujce, ker znajo da so nevedni in zijalasti. Neki ženski, ki je prinesla lonec masla in malo grozdja, ukrala je neka babura lonec z maslom v hipu, ko jo je neka žena opozorila, da naj nikar neproda masla brez novcev.

Tudi ženske so začele krasti. V nedeljo je policaj eno 20 letno mlado tatico ugrabil, ko je ravno nekemu gospodu možniček z denarom ukradla iz žepa.

Nadepolna mladina. Te dni je policija zasačila tri mlade tatove v neki kerčmi, katerih rokodelstvo je, iz žepov ljudem denar krasti. Dobil so pri njih denar in več kosov nove obleke. Eden iz mej treh je povedal, da je dan poprej neki gospej ukral možniček z 10 gld., nobeden teh mladih „lumpacov“ ni bil 14 let star. To je napredek, kam pridemo v Trstu?

Iz Zagreba se nam piše 20. t. m.: Naši vinogradi so obrani in vinski producenti se jako hvalijo s pridelkom, posebno gledé kakovče, dočim kolikoča ne varira od lanjske. Iz Kranjske je vse polno vinskih tergovcev tukaj, kateri radi plačujejo izpod preše vedro mošta po 6 gld. v okolici zagrebškeje, pri sv. Ivanu na Zelini celo po 7 gld. — Za lanjsko vino, katero se baje rado kvari, ne vpraša nikdo, dobiti ga je po 3 gld. izven Zagreba. Vreme imamo po snegu in mrazu zopet lepo, tako da bodo mogli ljudje ozimino posejati. Letošnje koruze tretjina ni mogla dozoreti po Hervatskeje, ker so jo prekasno sejali in ker jo je bila pritisnila suša.

Književnost.

„Podučno berilo za mladost“ se zove lična knjižica, katero so spisali narodni učitelji. Priporočamo to delce starišem, ki imajo svoje otroke v šolah, kajti, pri branji tacih razpravljanj razvija se misel otroka in mu vedri spomin. Knjižica velja 15 kr. in se dobi v R. Miličevi tiskarni ali pa pri učiteljskem društvu v Ljubljani.

Gospodarske stvari.

Kako sode pripraviti, da ne gnije les in da ostanejo trdni. „The American Brewers Gazette“ piše tako le: Deni v en lonec 1 funt finih usnjatih obrezkov, 1 unca oksalne kisline (Oxal sänere) in 2 funta vode, obesi ta lonec v večjo posodo z vodo napolnjeno, katera se mora potem toliko časa kuhati, da se stvar v malem loncu razpusti. Ako se z raspušeno stvarjo potem namaže les, se zamažejo ljuknice gre globoko v les in se ne razpusti nikdar. Zraven pa ima še to dobroto to obvaruje posodo proti kislini.

Pomoč, da goved in konj muhe ne pikajo. Ker po letu v uročini živina mnogo terpi od žival, da še celo zdivja, je prav nedolžna stvar zato dobra, katero si lahko vsak brez stroškov napravi. Skuhaj orehovega perja da dobro povre, s tisto vedo namaži konju grivo, rep, nosnice ali kamor muhe silijo. Muhe ne bodo več nagajale, ampak pokončajo se tudi jajca, ki jih je žival zalegla.

Gosence na drevju se pokončajo, ako se pod drevo v kaki posodi živo oglje postavi, v žarjavico pa se stolčen „katram“ in zrepleni prah potrese dim, kateri nastane omami gosence da popadajo z drevesa kar pa jih gori ostane pocerkaajo. Tako delajo Angleži.

Oglje prascem za kermo. Kakor laški list „Italia agric.“ navede se je v mnogih krajih poskušnja dobro obnesla. Oglje se v prah stolče in nameša med kermo, ali pa se strese v kot hleva, da prasec sam po njem seže. Poskusiti je treba.

Pomoč zoper kugo na parkljih drobnice. Angleži potrosijo prostor z ugašenim apnom ter vodijo po potem prostoru nekoliko časa ovce, da se jim uterdijo parklji, da niso tako občutljivi kugi. Ovcam pa, katere so uže bolne morajo se jim parklji izrezati, kolikor je bolnih.

Da se kisló zelje ali kapus preveč ne skisa. Naši slovanski bratje Rusi, ki imajo marsikaj praktičnega v svojem gospodarstvu, so tudi odlični pripravljavci izvrstno okusnega kislega zelja ali kapusa. Da se jim kisló zelje preveč ne skisa, imajo kadi za zelje iz brezovega lesa. Če je pa kad iz katerega drugega lesa, tako saj kos brezovega lesa med zelje v kad vtaknejo. Ta les ima to lastnost, da zelje presilnega skisanja obvaruje. Poskusiti se to more in tako bi brezov les našel tudi drugo koristno porabo za kapusne kadi.

Gobe černe gomoljike francoski kmetovalci umetno v posebnih vertih sadijo in zarezajo, ker jih za mestno gospodo lahko in drago prodajo. Eden je nedavno 50,000 frankov spečal za svoje gobe.

V štacuni **Ivana Valenčiča**, po domače „pri Slovencu“, nove ulice št. 39, dobiva se vsake verste manufakturnega blaga, kotonine, trstanja (barhenta) plavine, vsake verste robcev (fačolov) in drugih stvari po prav nizki ceni.

Oznanilo.

Podpisani naznani vsem čč. gg., da prodaja prav dobro, in okusno vino iz Parenca!

Cena je černo po 56 kr. Liter
nižje „ „ po 44 „ „
belo iz Sv. Križa sladko po 52 kr. Liter.

Priporoča se vsem čč. gospodom kmetom, da naj bi ga polno obiskali. Prostor je brez kuhje. **Kedor ga bo pil bo prašal kaj tudi v Trstu se najde čisto in tako dobro vino?** To je: Via Porporella nasproti Sanità. — Kerčmar

Jakob Strajn, dolinčan.

PRIPOROČILO.

Častiti duhovščini priporočava najine voščene sveče

katere so izdelane iz čistega, najlepše beljenega čebelskega voska, za čigar popolno čistost in izvrstno terpežnost v gorenji sva poroka in še pristaviva da najine sveče se ne odkapajo, nikedar ne kadè in gorè z mirnim, lepim plamenom, ter imajo to veliko prednost da jih ni treba nikedar vsekovati, ker ves stenj sam pogori.

Imava zmiraj veliko zalogo dobro uležanih cerkvenih sveč, — tudi „torč“ in družih voščenih izdelkov.

Cena najinih voščenih sveč je — **gledè tega, da je nepokazeno blago** — najnižje cene, in pošljeva sveče na dom najinih častitih prejemnikov, to je na najbližno, železniško postajo ali pošto **franco in proste vsake voznine.**

Prosiva naju kmalu sè cenjenim naročilom ali uprašanjem počastiti in se priporočava

z odličnim spoštovanjem

P. & R. Seemann.

Ljubljana, gradišče, vegova ulica št. 8.

Kleparsko delalnico

je odperl

I. GODINA

v ulici

(Corsia Giulia, hiša Finsterwald)

in

prevzame vsake verste kleparskih del in poprav.